

barisme» com diu Careta). *Similitud* [Lacav.], *similitudinari* (Lab.), rar *similança*; *similar* [Lab.] 'semblant, anàleg', pretensios anglicisme, de pur luxe, gens recomanable, i que no fa en absolut cap falta —si no és com a pedantesc ornament d'un trivial estil periòdic o publicitari—, per més que les seves aparences llatines l'hagin fet acceptar pels bons legisladors de la llengua, i en conseqüència també es trobi algun cop en bons escriptors, però més valdria proscriure'l.

CPT: *Similicadència* [Lab.]. *Similor* [id.]: «—Noi, tu presums de filosof! — la rialleta de guineu — amb què s'escudava — per salvar-se del ridícul — de sentències de *similor*», Noller (O C IX, 52.3f.) *Similment* [Lacav.], desusat.

Assimular [c. 1900, eds. tardanes del Lab, Vogel], ll. arcaic i tardà *assimulare* (clàssic *asimulare*), i ja devia usar-se molt abans, tal com el fr. *assimiler* [1503, RFGN XXXII, 14] i cast. *asimilar* [princ. S XVII]; *assimilació* [id.], *assimilable* [Lab. 1888]; *assimilador*, *assimilatiu*, *-atori*, *assimilista*, *-isme*; *desassimilació* Usats en particular com a termes de biologia i de lingüística: *L'Assimilation*, magistral obra bàsica de M. Grammont [1920].

Dissimil [Lacav.]; *dissimilitud* [Lacav.]. *Dissimilar* [DOrt.] i *dissimilació* [DOrt.], sobretot termes de lingüística diacrònica: fou transcendental l'obra de Maurice Grammont, *La Dissimilation Consonantique*, publicada primer com a tesi doctoral (Dijon, 1897), i després renovada i portada a una concepció definitiva, convertint el concepte que abans d'ell se n'havia tingut d'un fenomen esporàdic i arbitrari, en un de fet freqüent i subjecte a lleis rigoroses; *dissimulador*, *dissimlatiu*, *+dissimilatori*

Simular [Lacav.], pres de *simulare* id.: «les monges / --- / a qui les ou / paren sibilles / e són centilles / a fer gran foc: / firen de broc, / ben luciades / e *simulades* / santes, profetes. / paren travetes / e fan cembells / a jovencells / e hòmens sants», JRoig (*Spill*, 5609); *simulació* [DTo 1670]; *simulacre*, ll. *simulacrum* 'imatge, retret, estàtua', 'figura, aparença': en el sentit etimològic l'usà com a 'ídol, dona bellíssima' el Rector de Vallfogona: «aqueix hermós *simulacre*, / ídol, de bella ric, / deixa que mon cor lo adore, / sens amparar's dels sentits»; en l'acc. corrent [Belv.]; *simulat*, *simuladament*, *simulador*.

Dissimular [mj. S. XIII], pres del ll. *dissimulare* 'fer semblar diferent, disfressar, amagar', 'dissimular, fingir': «--- Natura / pot leu *dissimular* [Ve, *dissimular* Ur] / no-loquència pura, / qui bé la sap guardar» 'pot dissimular la mera manca d'eloquència, si un la sap amagar bé', Guillem de Cervera (242/268); «necessitat avem / de gran proesa fer / si doncs no la volem / del tot *dissimular*» [Ve, *dissimular* Ur], id. (868/896d), on sembla significar 'disfressar, desfigurar, desnaturalitzar', V. la nota a la meua ed. (cf. *raubas desemuladas, desemulat vestír*, en la Crònica de Boyssset, del S. XIV, PSW II, 138).

«Membrant en mon coratge, que con yo vehía madona l'abadessa --- temia sa presència e *desimulave* alcunes coses per tal que ella no n hagués conexença»,

Blanq (NCl I, 203.24); alguna vegada Llull intentà donar-li forma intransigentment cat, escrivint *desemblava* en aquest sentit. *Blanq*, ll. 123.19; però aviat quedà consolidada la forma llatinitzant: «en aquell jorn / --- / trecentes llures / despés en viures: / tots hi menjaren / --- / a llur plaer: / lo desplaer / fon meu a soles / --- / bé la m senti, / e no u mostrí, / *dissimulant* / e no mostrant, / en res conéxer / --- / fuy pacient / ---», JRoig (*Spill*, 2292); «A l'obrir de la porta: —Ahont tens lo teu marit?—. / Ab la llengua ho *dissimula*, - ab el cap diu que sí» en el romanç *La Mort del raptor*, de data molt antiga, i sembla que per això MilàF (*Romlo*, 222.21) dubta de l'autenticitat del mot *dissimular* en el text, però en tot cas la raó mètrica, per més que siguin versos heptasíl·labs, no és ferma, perquè es pot esmenar en forma convincent, i guanyant-hi el sentit, amb la supressió del primer ab (diplografia).

Colloquialment, des del segle passat, s'usa el mot *dissimulti*, amb el sentit de 'dispensi, disculpi': «EN PANXAPRIM. Allargui's si és servit (*es treu un ganivet de molles esgarrifós, fent petar el cric-crec de les molles*), si no vol pendre mal, jove... (*L'hereu Escampa, impàvid, se'l mira amb uns ulls que treuen foc Er Panxaprim sent una estranya esgarrifaça i acaba, cortesament*)... *dissimulti*», Coromines (*De Plaer no n'hi ha mai prou*, O C, 638a; *Putx*, p. 185). *Dissimulació* [DTo 1847], evitem el castellanisme superflu *dissimulo*; *àbits dissimulats*: «que algun hom strany o privat, de qualsevol --- condició sie, no gos de nits anar per la ciutat desfreçat, ne ab àbits *dissimulats*, o en forma no acostumada» ban barceloní (*Arx Mun*, 69v^o de la sèrie aa. 1401-9); *dissimuladament* [DTo. 1647]; *dissimulador* [id.]; *dissimulable*; *dissimulejar*

† En les *Llegendes Rim de Sevilla*, en el passatge on es parla del físic de Jesús, el copista del S. XIV ens dona els versos apartats «per so con él fort *semblà* / Jacme, de Felip germà», v. 329; com que és poc respectuós del text original de c. 1300 i de la mesura dels versos, que són sempre aguts de vuit síl·labes, sembla que l'autor degué escriure «per so con él fort *s'essemblà* / a Jacme ---». De tota manera això prova que totes dues construccions eren usuals en el S. XIV.

LLISTA CORRELATIVA DE DERIVATS I COMPOSTOS: *semblant* adj, *semblant m*, *per semblant*, *fer semblant*, *fer bell semblant*, *a mon semblant*, *en semblant de*, *per (lo) semblant*, *per semblant de com*, *semblantment*, *semblança*, *semblat*, *+semblejant*, *assemblar-se*, *assemblament*, *desassemblar-se*, *consemblant*, *consemblament*, *consemblança*, *consemble*, *contrasemble*, *en contrasemble*, *contrasemblant*, *dessembleant*, *dessemblança*, *dessemblantment*, *dessemblar-se*, *dessemble*, *dissemblant*, *dissemblança*, *dissemblar*, *ressemblar*, *ressemblant*, *ressemblança*, *ressemblament*, *+ressemble*, *simil*, *similitud*, *similitudinari*, *similança*, *similar*, *similicadència*, *similor*, *similment*, *assimular*, *assimilació*, *assimilable*, *assimilador*, *assimilatiu*, *assimilatori*, *assimilista*, *assimilisme*, *desassimilació*, *dissimil*, *dissi-*